

Commissie voor Verzekeringen

Brussel, 15 juni 2022

DOC/C2022/4

Advies

over het opstellen van minimumvoorwaarden inzake
burgerrechtelijke aansprakelijkheid privé leven

INLEIDING

Op 13 september 2021 heeft de heer Pierre-Yves Dermagne, Vice-Eersteminister en Minister van Economie en Werk, de Commissie voor Verzekeringen gevraagd een advies te verlenen over de minimumvoorwaarden inzake de burgerrechtelijke aansprakelijkheid privé leven.

De Minister licht zijn vraag toe als volgt:

"Krachtens artikel 321, §1 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen heeft de Commissie voor Verzekeringen als opdracht overleg te plegen over de minimumvoorwaarden inzake de burgerlijke aansprakelijkheid privé leven.

Daarnaast wordt in het kader van het regeerakkoord vermeld: "Voor de belangrijkste verzekeringen zorgt de regeling er voor dat er wettelijke minimale contractsvoorwaarden zijn, zoals bij de verplichte autoverzekering. Zo kan de consument erop vertrouwen dat alle verzekeringsproducten voldoende bescherming bieden. De standaard dekking zal er voor zorgen dat consumenten de prijzen eenvoudig kunnen vergelijken. Om dit te realiseren zal er een vereenvoudiging van de wetgeving plaatsvinden en wordt er rekening gehouden met de impact van de minima op de evolutie van de premies." Bijkomend wordt er in de algemene beleidsnota economie d.d. 4 november 2020 vermeld: "Om de consument te informeren over de inhoud van de belangrijkste verzekeringen, zal de Commissie voor verzekeringen ermee worden belast een minimumdekking voor de belangrijkste verzekeringen te voorzien, naar het voorbeeld van de al bestaande minimumvoorwaarden inzake de burgerlijke aansprakelijkheid motorrijtuigen".

Commission des assurances

Bruxelles, le 15 juin 2022

DOC/C2022/4

Avis

sur l'élaboration de conditions minimales
concernant
la responsabilité civile vie privée

INTRODUCTION

Le 13 septembre 2021, Monsieur Pierre-Yves Dermagne, Vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et du Travail, a demandé à la Commission des assurances d'émettre un avis sur les conditions minimales relatives à la responsabilité civile vie privée.

Le ministre explique sa demande d'avis comme suit :

« En vertu de l'article 321, §1er de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances, la Commission des assurances est chargée de procéder à une consultation sur les conditions minimales de la responsabilité civile vie privée.

Par ailleurs, il est mentionné dans le cadre de l'accord de gouvernement que : « Pour les assurances les plus importantes, le règlement garantit l'existence de conditions contractuelles minimales légales, comme dans le cas de l'assurance automobile obligatoire. Les consommateurs ont ainsi la certitude que tous les produits d'assurance offrent une protection suffisante. La couverture standard permettra aux consommateurs de comparer facilement les prix. Pour y parvenir, une simplification de la législation sera mise en œuvre et l'impact des minima sur l'évolution des primes sera pris en compte. » En outre, la note de politique générale sur l'économie datée du 4 novembre 2020 indique : « Afin d'éclairer le consommateur sur la portée des assurances les plus importantes, la Commission des assurances sera chargée de rédiger, à l'instar de ce qui existe en matière de conditions minimales en responsabilité civile automobile, une couverture minimum en ce qui concerne les assurances les plus importantes. »

In deze context wordt aan de Commissie voor verzekeringen gevraagd om de minimale voorwaarden voor het product familiale verzekering op te stellen.

Deze minimale voorwaarden dienen opgesteld te worden rekening houdend met de rechtspraak en de rechtsleer. Voor zover het mogelijk is, dient er eveneens rekening te worden gehouden met de – toekomstige – bepalingen voorzien in het Burgerlijk Wetboek, in het bijzonder in verband met de aansprakelijkheid.

Indien de Commissie van mening is dat de regelgeving zelf ook moet worden aangepast en/of dat er nieuwe bepalingen moeten worden ingelast, wordt aan de Commissie gevraagd om ook de bepalingen op te stellen.”

De Commissie heeft dit verzoek besproken tijdens haar vergaderingen van 23 september 2021, 21 april 2022 en 19 mei 2022 en verleent hierbij volgt advies.

BESPREKING

De Commissie voor verzekeringen verwijst naar het huidige Koninklijk Besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé leven.

Op basis van alle thans beschikbare informatie, ziet de Commissie voor verzekeringen het op dit ogenblik niet opportuun om een advies te geven over de aanpassing van de minimumvoorwaarden zoals bepaald in het huidige Koninklijk Besluit van 12 januari 1984.

De Commissie gaat daarbij uit van volgende overwegingen:

- Op basis van de informatie meegeleid door het kabinet van de Minister, is een herwerking van deze minimumvoorwaarden niet essentieel voor de vergelijkingstool die momenteel wordt uitgewerkt door de FSMA.
- Na contact met de co-voorzitter van de Commissie tot hervorming van het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht werd meegeleid dat deze Commissie haar werkzaamheden voortzet en als streefdoel

Dans ce contexte, il est demandé à la Commission des assurances d'établir les conditions minimales du produit assurance familiale.

Ces conditions minimales doivent être élaborées en tenant compte de la jurisprudence et de la doctrine juridique. Dans la mesure du possible, il convient également de tenir compte des dispositions - futures - prévues par le Code civil, notamment en matière de responsabilité.

Si la Commission estime que le règlement lui-même doit également être adapté et/ou que de nouvelles dispositions doivent être introduites, elle est invitée à rédiger également ces dispositions. »

La Commission a abordé cette demande lors de ses réunions des 23 septembre 2021, 21 avril 2022 et 19 mai 2022 et remet l'avis suivant.

EXAMEN

La Commission des assurances se réfère à l'actuel arrêté royal du 12 janvier 1984 déterminant les conditions minimales de garantie des contrats d'assurance couvrant la responsabilité civile extracontractuelle relative à la vie privée.

Sur la base de toutes les informations actuellement disponibles, la Commission des assurances estime qu'il n'y a pas lieu, à l'heure actuelle, de donner un avis sur l'adaptation des conditions minimales prévues par l'actuel arrêté royal du 12 janvier 1984.

L'approche de la Commission est fondée sur les considérations suivantes :

- Sur la base des informations fournies par le cabinet du ministre, une refonte de ces conditions minimales n'est pas indispensable pour l'outil de comparaison actuellement développé par la FSMA.
- Après avoir pris contact avec le co-président de la Commission de réforme du droit de la responsabilité extracontractuelle, il a été annoncé que cette Commission poursuit ses travaux et a pour objectif de conclure ses

heeft om de besprekingen af te ronden tegen einde juni en het herwerkte ontwerp vervolgens te finaliseren voor neerlegging.

Echter, zelfs indien de Commissie tot hervorming van het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht op korte termijn een nieuw wetsontwerp aan de Minister van Justitie zou overmaken, is dit een tekst die nog een hele wetgevende weg dient af te leggen. De finale uitkomst is derhalve nog erg onzeker, ook wat betreft de mogelijke gevolgen en de impact op de verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid privé leven. Derhalve zal ieder ontwerp van gewijzigde minimumvoorwaarden verzekering BA privé leven moeten herbekeken, en wellicht herwerkt, worden in het functie van de door het Parlement finaal goedgekeurde wet inzake het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht.

- In het kader van het project tot codificatie van het verzekeringsrecht werden reeds concrete tekstdoorstellen gedaan tot aanpassing van de huidige minimumvoorwaarden bepaald in het Koninklijk Besluit van 12 januari 1984. Deze tekstdoorstellen zijn gemotiveerd op basis van de rechtspraak en rechtsleer (ontwerp Boek III, artikelen III.78-III.82). Tevens werden bepalingen voorgesteld in het algemeen deel op de verzekeringsovereenkomst die specifiek tot doel hebben om de bescherming van de minderjarigen (en hun gezin) te verhogen (ontwerpBoek II, artikelen II.28, II.55, II.109). De Commissie voor verzekeringen heeft hierover reeds een advies gegeven. Uit dit advies blijkt dat er over sommige van deze tekstdoorstellen, en mogelijke aanpassingen, geen akkoord bestond van de onderscheiden delegaties in de Commissie voor verzekeringen. Overigens werd in dit advies reeds opgeworpen dat moest gewacht worden op de finale wet inzake het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht (zie Advies Commissie voor verzekeringen van 27 november 2018, Doc/C2018/10, https://www.fsma.be/sites/default/files/legacy/content/advorg/2018/advice_c_2018_10.pdf).

Daarnaast zien de vertegenwoordigers van de verzekeringsondernemingen geen meerwaarde in het herwerken van de minimumvoorwaarden van het KB van 12 januari 1984. Zij zijn tevens van mening dat een

discussions d'ici la fin du mois de juin et ensuite de finaliser le projet révisé en vue du dépôt.

Toutefois, même si la Commission de réforme du droit de la responsabilité extracontractuelle devait soumettre un nouveau projet de loi au ministre de la Justice dans un avenir proche, il s'agit d'un texte qui doit encore parcourir un long chemin législatif. Le résultat final est donc encore très incertain, également en ce qui concerne les conséquences et l'impact possibles sur l'assurance responsabilité civile privée. Par conséquent, tout projet de modification des conditions minimales de l'assurance RC vie privée devra être revu, et peut-être retravaillé, à la lumière de la loi sur la responsabilité extracontractuelle finalement adoptée par le Parlement.

- Dans le cadre du projet de codification du droit des assurances, des propositions de texte concrètes ont déjà été faites pour adapter les conditions minimales actuelles fixées par l'arrêté royal du 12 janvier 1984. Ces propositions de texte sont motivées par la jurisprudence et la doctrine juridique (projet de Livre III, articles III.78-III.82). Des dispositions ont également été proposées dans la partie générale sur le contrat d'assurance visant spécifiquement à accroître la protection des mineurs (et de leur famille) (projet de Livre II, articles II.28, II.55, II.109). La Commission des assurances a déjà émis un avis à ce sujet. Cet avis montre que certaines de ces propositions de texte et d'éventuelles adaptations n'ont pas obtenu l'accord des différentes délégations au sein de la Commission des assurances. Par ailleurs, cet avis a déjà formulé l'objection suivante : il faut attendre la loi définitive relative au droit de la responsabilité extracontractuelle (voir l'avis de la Commission des assurances du 27 novembre 2018, Doc/C2018/10, https://www.fsma.be/sites/default/files/legacy/content/advorg/2018/advice_c_2018_10.pdf).

En outre, les représentants des compagnies d'assurance ne voient pas de valeur ajoutée à retravailler les conditions minimales de l'arrêté royal du 12 janvier 1984. Ils estiment également qu'une

uitbreiding van de waarborgen in dit KB tot discussie aanleiding kan geven, omdat dit mede invloed kan hebben op de premie.

De vertegenwoordigers van de verbruikers zijn van mening dat de minimumvoorwaarden in het huidige KB van 12 januari 1984 een voldoende adequaat instrument zijn en dit KB bovendien als instrument toe laat om de voorwaarden waar nodig aan te passen aan de noden van de tijd, zoals reeds is gebeurd met bij voorbeeld de invoering van artikel 7. Zij wensen voor de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid privé leven geen minimumvoorwaarden uit te werken, zoals thans bestaan voor de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid motorrijtuigen. Zij wijzen daarbij eveneens naar de Europese Verdragsbepalingen en reglementering inzake mededinging.

De Commissie stelt zich uiteraard bereid om het huidige Koninklijk Besluit van 12 januari 1984 en de problematiek van de minimumvoorwaarden burgerrechtelijke aansprakelijkheid privé leven opnieuw te onderzoeken en te bespreken zodra de parlementaire werkzaamheden inzake de hervorming van het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht (quasi) zijn afgerond.

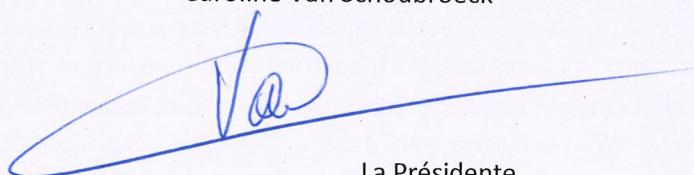
extension des garanties prévues par cet arrêté royal pourrait donner lieu à des discussions, car elle peut également avoir une incidence sur la prime.

Les représentants des consommateurs sont d'avis que les conditions minimales de l'actuel arrêté royal du 12 janvier 1984 constituent un instrument suffisamment adéquat et qu'en outre, cet arrêté royal permet d'adapter, le cas échéant, les conditions aux besoins de l'époque, comme cela s'est déjà produit, par exemple, avec l'introduction de l'article 7. Ils ne souhaitent pas élaborer des conditions minimales pour l'assurance responsabilité civile vie privée telles qu'elles existent actuellement pour l'assurance responsabilité civile véhicules automoteurs. Ils se réfèrent également aux dispositions du Traité européen et à la réglementation concernant la concurrence.

La Commission est bien entendu disposée à réexaminer et à discuter à nouveau de l'actuel arrêté royal du 12 janvier 1984 et de la problématique des conditions minimales de la responsabilité civile vie privée dès que les travaux parlementaires sur la réforme du droit de la responsabilité extracontractuelle seront (presque) achevés.

De Voorzitster

Caroline Van Schoubroeck

La Présidente